

РОЛЬ СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНИХ ПЛАНІВ В ІННОВАЦІЙНОМУ РОЗВИТКУ МАШИНОБУДІВНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Реалізація соціальних завдань інноваційного розвитку машинобудівного підприємства є комплексною проблемою, що повинна охоплювати увесь набір управлінських засобів, починаючи від планування соціальних наслідків інновацій до втілення заходів стосовно ефективного використання таких наслідків.

Соціальну оцінку наслідків інноваційного розвитку машинобудівного підприємства дуже важко відокремити від економічної оцінки цього процесу. Саме тому у вітчизняній науковій і методичній літературі з питань оцінювання результативності економічних, організаційних, технічних та інших заходів, прийнято говорити про соціально-економічну оцінку. Щоправда, існує точка зору про переважно негрошову оцінку соціальних заходів, що не завжди коректно переносять на заходи із соціальними наслідками. Будемо дотримуватися точки зору тих дослідників і практиків, які розділяють оцінювання соціальних наслідків, зокрема, інноваційного розвитку підприємства, на дві групи. До першої групи будемо відносити соціальні наслідки, які мають суто соціальний вимір. Наприклад, зміну числа робочих місць на підприємстві, або зміну рівня зайнятості чи безробіття для економіки в цілому. До другої групи будемо відносити соціальні наслідки, які можуть вимірюватись у грошових одиницях. Наприклад, зростання пенсійних внесків до пенсійних фондів.

Узагальнення досвіду вітчизняних машинобудівних підприємств показує, що інноваційні зміни, що відбуваються на кожному підприємстві та зумовлюють його розвиток, безумовно мають у сучасних умовах не тільки економічне, але й велике соціальне значення. Сталість роботи підприємств означає не тільки їх економічну спроможність, але й певний внесок до соціальної стабільності суспільства. З точки зору економіки сталий розвиток підприємства означає його суспільну значущість у аспекті продукції, що ним виробляється, та отриманні державних доходів через податкову систему, яка наповнюється через прямі та непрямі податки з підприємства та його працівників. Із соціальної точки зору, сталість розвитку підприємства – це, насамперед, забезпечення відтворення певної кількості робочих місць, а також створення передумов матеріального забезпечення самих працюючих.

Таким чином, пов'язуючи інноваційний розвиток машинобудівного підприємства з економічними та соціальними ефектами можна відзначити таку особливість, що економічні ефекти передують соціальним. Навіть, при створенні додаткових робочих місць спочатку слід відзначити необхідність додаткового вироблення продукції як потенційний економічний ефект, якого прагне менеджмент підприємства, а вже після цього надання робочих місць тим, хто їх не має. Але й тоді, сама по собі робота без оплати не може розглядатися як ефект соціальний. Соціальним ефектом він стає лише при отриманні колишніми безробітними джерела самозабезпечення, зокрема, заробітної плати, тобто певних доходів, за рахунок яких вирішуються соціальні проблеми для самого працюючого та членів його сім'ї. Цей приклад знову ж таки доводить, що соціальний ефект пов'язаний з економічним ефектом. У багатьох інших випадках цей зв'язок також буде виявлятися, оскільки реалізація будь-якої програми соціально спрямованих дій вимагає певних витрат коштів.